

„Gramatica are suflet” nu este o carte obișnuită de gramatică. Este gramatică într-o poveste. Este o experiență atât emoțională, cât și lingvistică în care alături de tine sunt două personaje, un copil și un bătrân.

Acestea, de fapt, sunt metafore ale unui mod de a gândi și de a fi și îmi doresc din tot sufletul să fie ca o oglindă pentru tine, indiferent cine ești tu în acest moment.

De ce „Gramatica are suflet”?

Pentru că am adus pe aceeași scenă și literele, și emoțiile, iar contopirea acestora face din învățarea limbii române o plăcere.

În spatele fiecărui cuvânt se află o emoție, un mod de a fi. Dacă vrei să schimbi ceva în legătură cu relația dintre tine și gramatică, ordinea este din interior spre exterior. Pregătirea emoțională este importantă și, pe parcursul poveștii, trăiești, simți, înveți alături de personajul cel tânăr.

Acesta trece printr-o schimbare destul de grea, iar principalul motiv este dorința lui imensă de a scrie o carte.

Dar ce se mai ascunde în spatele acestei dorințe? Ce-l împiedică? Cum poate depăși obstacolele? Cu ce să înceapă?

Totodată, vei afla că învățarea se poate face din minte sau din inimă. Inima este cea care te ajută să te apropii de ființa din tine și cu ea ar fi bine să te împrietenești.

Altfel, dacă te gândești la gramatică doar ca la o mulțime de reguli, analiză, conjugări, semne de punctuație etc., e ca și cum ai mânca mereu fără să bei un strop de apă.

Călătoria emoțională a copilului se poate asemăna cu „Cele patru anotimpuri” compuse de Antonio Vivaldi.

Stările experimentate, schimbările lente sau bruște, bucuria sau nemulțumirea, toate acestea le vei trăi și tu.

Vei simți fiori blânzi pe piele, trecând prin tensiune, speranță, încredere, joc, exaltare, așteptare, acțiune, satisfacție, admirație, acceptare, iubire.

Cât timp am scris, eu am trăit fiecare cuvânt pe care o să-l citești tu. Am dansat cu literele un dans regal al bucuriei, am învățat, am evoluat, am făcut liniște în jur și în minte pentru a-mi asculta sufletul.

Am simțit fiecare literă, alegând de la început, încă de la primul cuvânt, să scriu această carte de mână. Apoi am transcris-o în Word, pentru ca apoi să ajungă în tipografie.

Am simțit o plăcere imensă făcând acest lucru, m-am conectat total la eul meu interior pentru a scoate ce-i mai bun din ființa mea.

Pentru cine nu este cartea „Gramatica are suflet”?

Pentru cei care se așteaptă:

- să găsească analiză
- să găsească foarte mulți termeni de specialitate
- să citească lucruri (foarte) complicate

Conținutul gramatical, transpus în călătoria lingvistică, constă în greșelile care se fac frecvent în acest moment în limba română. Sunt lucruri de bază, iar pentru o construcție trainică începem cu o fundație sănătoasă.

Cartea este împărțită în trei capitole mari, pe care le vei identifica în poveste, și anume:

- greșelile care se fac în vorbire
- greșelile care se fac în scris
- semnele de punctuație

Ziua a 9-a

După ziua anterioară, când copilul a făcut cunoștință cu o mulțime de cuvinte noi, mintea lui a început să fie confuză. Nu înțelege de ce e nevoie să învețe atâtea, când poate, foarte bine, să se complacă în situația de dinainte când muncea cu ziua și atât, nu avea gânduri mărețe, nemaiauzite în mediul în care trăia el. Deși acum aceste noțiuni par puțin dificile, cu cât Iulian înaintează cu studiul literelor, cu atât va vedea că înțelege mai mult și că îi vor fi foarte utile mai târziu.

Ce prostie! Să învăț să scriu corect ca să scriu apoi o carte. Cine o va citi? Ce vor spune ceilalți?

Toate aceste gânduri îi vin în minte băiatului, dimineața, înainte să se trezească de-a binelea și să muncească.

În camera alăturată o aude pe mama lui țipând, deoarece a găsit caietul cu lecții pe care Iulian l-a ascuns.

- Ce înseamnă asta? Vrei să ne părăsești? Vrei să pleci?! Unde? Cine te ia în seamă pe tine?

Băiatul, deși avea ochii închiși, aude totul, iar inima îi este împărțită în două. Pe de o parte, îi este milă de familia lui, pe de altă parte, își dorește din suflet să-și urmeze chemarea inimii.

Iar lacrimile îi curg șiroaie. Nu știe ce să facă. A devenit vulnerabil și s-a îmbolnăvit.

- Azi stau acasă, zice Iulian cu o voce stinsă.

De-abia are putere să vorbească.

Își recuperează caietul sub privirea tăioasă și rece a mamei, îl pune lângă el în camera lui și îl privește lung. Trec câteva ore până când îl deschide și citește ce i-a spus dl M.

- E prea greu. Nu cred că reușesc să fac ce mi-am propus.

Îi este ciudă că stările lui alternează. O zi este fericit, o zi este trist, temător.

Deschiderea caietului și citirea notițelor seamănă cu zborul. Până să te desprinzi de pământ, mai sunt câțiva pași: te echipezi, îți iei măsuri de siguranță, alergi, consumi foarte multă energie și apoi, încet, încet nu mai simți pământul.

La început e cel mai greu. Iar Iulian este la început. Minte lui încă este limitată și nu concepe cum poate fi sentimentul împlinirii.

Azi nu i-a mai zâmbit soarelui. Și mâine mai e o zi în care el, cu gândurile lui, poate fi creatorul propriei vieți.

Ziua a 27-a – Și el face, de asemenea, ce vrea

Deși de dimineață se anunța o zi superbă, cu soare, câțiva nori ca decor, în câteva minute s-au strâns nori negri sub forma unui chip supărat, furios chiar.

Și starea copilului s-a schimbat, cu toate că s-a trezit foarte binedispus. Treptat, a uitat ce persoană minunată este și cum muncește cu drag pentru ceea ce își dorește și își face muștrări de conștiință.

„Simt că pot să fac mai mult decât atât. Trebuie să fac și mai mult. Nu sunt așa mulțumit. Acum mi se pare că nimic nu merge cum vreau.”

Natura îi ascultă durerea și începe să-și scuture stropii pe fața lui Iulian, împletindu-se cu lacrimile acestuia curgând șiroaie pe obrăjori.

„Dacă e așa cum zic ai mei? Că nu voi reuși și nu-s bun de nimic? Cât valorez eu? L-am auzit la alți oameni mari. Alt cuvânt de neînțeles pentru mine. Valoare. Cine l-o fi inventat?”

Chiar așa, în starea asta, fără să se mai ascundă de dl M, a ajuns acasă la el. Și acum știa să și definească cum se simte: autentic. Așa se simte, merge cu inima deschisă la bătrân, de mână cu sentimentul că nu merită. Poate nici nu ar fi trebuit să înceapă toate astea.

Dl M, văzându-l, a rămas fără cuvinte. Când a plecat de la el era altă persoană. Și acum era cu totul altfel. Respira greu, privirea îi era absentă. Părea revoltat, furios. Iar atitudinea asta era un strigăt mut al durerii din interior.

Stătea la ușă, neîndrăznind parcă să intre.

- Intră, Iulian!

Și copilul izbucnește. Fața i se schimonosește și începe să plângă.

Corpul lui își descarcă energia acumulată.

În cameră s-a lăsat tăcerea. Dacă era foarte atent și prezent, Iulian putea auzi cum lacrimile sale se izbesc de podea.

Când era mai tânăr, dl M avea aceeași atitudine ca și omul din fața lui pentru că nu suporta să-i vadă pe ceilalți că suferă. Parcă se vedea pe el însuși suferind. Și atunci își masca această slăbiciune printr-o reacție mai agresivă.

Acum știa altceva. Știa că un om care suferă are cel mai mult nevoie de iubire.

- Iată! izbucnește din nou copilul și își întinde brațele larg deschise. Poate că nu merit. Poate că visul meu este ca apa de ploaie. Poate că este o iluzie!

Ar fi multe de zis în privința vorbelor lui Iulian, însă nu era momentul. În schimb, dl M și-a deschis și el brațele și i-a spus că îl primește și îl acceptă așa cum este el.

Copilul a rămas pe loc, și-a înghițit și ultima lacrimă și a întrebat sec:

- Azi ce facem la limba română?

Bătrânul nu a insistat, deși tentația este foarte mare. În fața lui stă un copil de 11 ani care plânge.

Îl lasă să-și trăiască durerea, să treacă și prin această stare. Tot a lui este. Are încredere în el că își revine. Deși uneori uită, Iulian este foarte puternic.

Iar cel mai mare cadou pe care îl poți face unui om este să ai încredere în el.

- Atunci să îmbrățișăm cuvintele, spuse bătrânul.

În limba română sunt două cuvinte pe care oamenii le scriu adesea într-un cuvânt.

Este vorba despre „de asemenea” (locuțiune adverbială). Nu știu de ce, însă ei scriu greșit, în felul următor: „deasemenea”.

„Asemenea”, luat separat, este adjectiv invariabil, adică nu-și schimbă forma și stă înaintea unui substantiv.

Uite:

De asemenea, l-am mai ajutat și pe vecinul meu.

Sunt mândră de o asemenea realizare.

Nu vreau să te văd îmbrăcat cu un asemenea palton.

Am terminat pentru azi. Iar înainte să pleci îți spun că:

❖ Mereu va exista cineva care să creadă în tine. Iar prima persoană ești tu.

❖ Forma „deasemenea” nu există.

Ziua a 30-a – Nu mai zice că numai tu faci totul

Dacă la început Iulian era foarte entuziasmat, acum pare mai nerăbdător. Își face curaj să-l întrebe pe dl M:

- Mai este mult până termin de învățat gramatica limbii române?

- Oh, copile drag! De-abia ai început. Aici e secretul. Călătoria. Nu este vorba doar de gramatică, ci în special de tine. Bucură-te de fiecare cuvânt descoperit, scris, învățat. Cu fiecare mică realizare ce ține de limba română, și tu crești. Sau mai dai la o parte puțin din praful acumulat.

Dl M se uită fix în ochii copilului și-i spune:

- Niciodată nu vei termina de învățat gramatica limbii române. Pentru că o limbă este vie, se schimbă, apar cuvinte noi sau sunt uitate, există posibilități infinite de a alătura cuvintele care exprimă cel mai bine mesajul tău. Ceea ce vreau să-ți spun este următorul lucru: scopul final nu este să înveți toată gramatica și apoi să spui punct; am terminat; sunt fericit. Ci vreau să mă bucur când te văd pe tine fericit, mulțumit că ai mai învățat ceva, fie un cuvânt, fie o regulă, fie o altă minunăție. Bravo! Acum știi să faci acordul între subiect și predicat. Știi să scrii „aceeași” corect.

Imaginează-ți o cutie goală. Acesta este momentul când ai venit la mine și mi-ai spus de visul tău. Apoi, în fiecare zi, o umpli cu câte un obiect. Nu contează mărimea. Iar acele obiecte adunate reprezintă zilele când vii la mine și mai descoperi ceva nou. Apoi, închide ochii, simte

acea clipă când cutia este aproape plină. Acela este momentul când vei fi destul de încrezător, astfel încât să scrii prima pagină pentru cartea ta, folosindu-ți imaginația și tot ce ai învățat până acum.

Fiecare obiect, fiecare zi reprezintă încă o treaptă urcată.

Tratează fiecare lucru învățat cu bucurie și recunoștință. Făcând aceasta, vei observa că aceeași atitudine o ai și față de tine.

- Nu m-am gândit niciodată așa. Eu am vrut să termin cât mai repede. Acum nu mai vreau. Îmi place ce ai zis. Mulțumesc!

- Vezi? Este aceeași situație, însă privită diferit.

Și acum mai învățăm ceva. Este vorba de cuvintele *numai* și *nu mai*.

Și bătrânul îi scrie pe foaie, astfel încât băiatul să înțeleagă mai bine.

Numai

Se scrie într-un cuvânt când îl poți înlocui cu „doar”.

Numai tu ai venit cu mine.

Doar tu ai venit cu mine.

Nu mai

Cealaltă situație (nu mai) se folosește atunci când înainte se întâmpla ceva, însă acum ceva s-a schimbat.

Nu mai vreau să merg acolo. (înainte ai vrut, acum nu mai vrei – este o opoziție între cele două momente)

- Încă un pas în călătoria mea. Mulțumesc!

- Cu plăcere!

Și înainte să pleci, te rog, amintește-ți:

- ❖ Atunci când începi să faci ceva, bucură-te de tot ce se întâmplă. Despre asta este viața. Nu există sfârșit, ci doar momente de mulțumire și satisfacție.

Drumul este lung dacă nu este distractiv. Dacă te distrezi, în timp ce faci ce-ți place, nu contează cât mai ai de mers.

❖ *Numai se scrie într-un cuvânt când înseamnă „doar”.*

Nu mai se scrie în două cuvinte când nu mai faci un lucru în prezent, dar pe care obișnuiai să-l faci cândva.

Ziua a 48-a - Există gânduri și după două puncte

Atunci când mai lași în urma ta o ușă, pe care ai deschis-o cu greu, capeți pe zi ce trece încredere în tine. Parcă ce ți-ai propus este atât de aproape, încât simți că dacă îți miști mâna un centimetru, îți poți atinge obiectivul. Și totuși, între timp, ai descoperit și altceva: plăcerea pașilor făcuți și relaxarea pe parcursul călătoriei. Plăcerea transformării gândurilor în litere, în cuvintele potrivite face parte din procesul de creație și, până la urmă, din viață. O viață presărată cu lucruri mici care-ți aduc constant bucurii și care contribuie la devenirea ta te ajută să evoluezi cu fiecare gând, întrebare, observare, om întâlnit.

Iulian trece cu încredere de fiecare ușă, minunându-se de felul cum îi răspunde viața. Simte o recunoștință imensă și începe să guste din plăcerea satisfacției în urma realizării lucrurilor pe care el singur le-a creat.

Pentru el, a scrie a devenit un moment înălțător, deși e vorba doar de o propoziție în fiecare zi. Însă de fiecare dată este o altă propoziție, cu alte cuvinte învățate, descoperite, cu alte reguli și cu alte emoții. Paleta infinită a emoțiilor pe care băiatul le experimentează, simțind plenitudinea vieții, îl ajută să treacă peste faptul că dl M îl lasă acum pe el la cârma corabiei.

De fapt, totul a luat o întorsătură extraordinară. Dacă înțelegi cum are loc procesul acesta al învățării, al descoperirii micilor secrete ale limbii române, plăcerea este din ce în ce mai mare când citești, înțelegi, scrii și dai mai departe. Este felul tău de a spune lumii: „Am mai înțeles ceva. Acum sunt alt om față de cel care eram acum cinci minute”.

Din energia, priceperea, curiozitatea ta se naște un alt univers, creat de tine. Personajele cărora le dai viață îți împrumută credințele, cuvintele, valorile, trăirile, până la urmă totul contopindu-se, totul fiind în tot. Ce-ți mai rămâne de făcut este să te dai la o parte pentru a-ți lăsa creația să vorbească. Tu ai fost ghidul din umbră, lipind cu îndemânarea unui maestru litere, cuvinte, propoziții, fraze, ajungând la propria-ți cunoaștere și la adevărul tău.

Desprinderea lui Iulian de bătrânul M s-a făcut treptat, acesta din urmă pregătindu-și ucenicul să-și simtă strălucirea din ochi și zvâcnirea inimii, singur fiind, având curaj să se privească și să se admire, să se iubească și să aprecieze ce-i iese în cale.

Toată munca aceasta de pregătire l-a făcut pe Iulian să aibă încredere în el că poate și singur să descopere și să înțeleagă tainele limbii române.

Astăzi, băiatul vine la dl M pentru a-i spune cu încântare ce a învățat.

- Bună ziua, dle M!

- Bună ziua, Iulian!

- Am o întrebare pentru tine: cum ai știut că mă voi descurca când mi-ai spus că nu mă mai înveți nimic?

- Din prima zi am știut când ai venit la mine. Te-am privit în ochi și ți-am văzut pofta de a-ți îndeplini visul. Tot ce am făcut până acum a fost să-ți dai și tu seama de acest lucru.

Liniștea s-a lăsat în cameră preț de câteva minute, fiecare respectând momentul de pace al celuilalt.

- Hai, spune-mi ce îmi povestești azi, Iulian!

- Am descoperit semnul de punctuație două puncte.

- Și cum o să te ajute pe tine aceste două puncte când o să-ți scrii cartea?

- Sunt mai multe feluri în care le poți folosi.

- De exemplu, când ai o enumerație:

Să-ți spun ce mi-a adus tata: un coș cu fructe, o pălărie și o jucărie.

- Sau când e vorbirea directă, adică scriu cuvintele altcuiva și fac o mică pauză în vorbire. Aici apare ceva nou, și anume un alt semn de punctuație, ghilimelele, dar mâine îți spun despre ele:

Mama mi-a zis: „Dă-mi și mie să citesc ce tot scrii tu acolo”.

- Dacă vrei să subliniezi un cuvânt important:

Am zis: rămân.

- Când întâlnești un citat frumos:

Gustave Flaubert a zis: „Arta scrisului înseamnă arta de a descoperi ceea ce crezi”.

- Mai este ceva, dle M!
- Ce mai este, Iulian?
- Uite, atunci când scrii în interiorul unei propoziții două puncte, după aceea, ghici cu ce fel de literă scrii următorul cuvânt?
- Sunt curios să-mi spui, zice dl M zâmbind.
- Cu literă mică. Dacă nu este citat sau nu indică un nou alineat, se scrie cu literă mică.

Pentru mâine: facem curățenie, mergem în parc, apoi învățăm.

- Te descurci minunat, Iulian!
- Mulțumesc!

Înainte să pleci, amintește-ți:

- ❖ Exprimarea prin artă este un mod de a te face conștient de tine și de viață.
- ❖ Dacă nu este citat, nume de persoană sau după aceea nu scrii un alineat nou, cuvântul care urmează după două puncte începe cu literă mică.

Cuvintele înseamnă să alegi

La început, s-a spus că gramatica este „un ansamblu de reguli cu privire la modificarea formelor cuvintelor și la îmbinarea lor în propoziții; ramură a lingvisticii care se ocupă cu studiul structurii gramaticale a unei limbi sau cu studiul tuturor elementelor constitutive ale unei limbi”.

(dexonline)

Apoi, pe fundalul unei stări de stres și respingere, cuvintele, în loc să fie o unealtă ajutătoare, au devenit o entitate cocoțată în vârful de munte, singură, neînțeleasă, acoperită cu termeni greoi pentru limbajul cotidian, luându-și un aer superior, privind oamenii de sus.

Aceștia, dând nas în nas cu rezistența modului în care gramatica este explicată, au început să o respingă și ei. Ca doi magneți care nu se plac.

Oamenii au emoții. Așa sunt construiți în esență. Sunt sensibili și pot fi răniți foarte ușor. Da, chiar folosind cuvintele pe care urmează să le studieze. Sunt criticați, judecați, etichetați. Încă de mici copii, atunci când curiozitatea lor este mare și sunt receptivi. Chiar atunci, când ușa este deschisă, în loc să vină învățătura scaldată în iubire, sunt agresați, muștrați pe un ton tăios.

În acel moment, precum florile, când vine noaptea, se închid, pun zăvoare, lacăte și își promet că nu se mai lasă niciodată răniți pentru că au greșit un cuvânt.

Din păcate, gramatica se află la mijloc. Însă, ea doar este. Un cuvânt este doar un cuvânt din dicționar. Nu este nici frumos, nici urât, nici rău, nici bun, ci interpretarea pe care noi i-o dăm aduce judecată de valoare.

Din cauza felului emoțional în care oamenii au „învățat” gramatica, aceasta este pusă la zid, crezându-se că ea este principalul vinovat. Din cauza ei, pentru că există, oamenii nu știu să se exprime. Ea este la fel ca matematica, ca fizica etc. Doar că este mult mai folosită decât acestea, de fapt, în fiecare zi, fiind un instrument social. Este o formă de comunicare, iar dacă s-ar face legătura dintre suflet și cuvinte, acestea din urmă ar fi artă.

„Dacă n-ar fi așa multe reguli, cuvinte, virgule și iar virgule, toată lumea ar ști să vorbească și să scrie corect”, spun unii oameni.

De fapt, gramatica este doar un mijloc de comunicare, un mod de a gândi, de a formula propoziții, fraze, gânduri.

Un cuvânt, în sinea lui, este o înșiruire de litere, iar acest lucru poate să însemne totul sau nimic.

Cuvintele sunt strâns legate de noi, oamenii, de sufletul nostru și de ce simțim. E ca și cu hainele pe care le purtăm. Unele sunt moi, catifelate, plăcute la atingere. Altele ne înțepă pielea și ne fac să ne simțim inconfortabil.

Cuvântul este viu. Este energie. Și are și memorie. De câte ori nu „am împrumutat” de la unele persoane cuvintele lor preferate... Pentru că îmi plăceau. Cred că mai mult îmi plăceau acele persoane și atunci am vrut să mă simt mai apropiată de ele. Așa că am început să împrumut ceva drag lor, care transmite emoție.

Am vrut să mă conectez cu ele. Și am luat puțin din energia lor, reconstituindu-mi o nouă atitudine, un nou mod de a gândi.

Îmi sunt dragi cuvintele. Însă mai dragă îmi este emoția transmisă. Dincolo de înțelesul din dicționar, fiecare cuvânt are o amintire, sau mai multe, cu sensuri diferite. De aceea e bine să nu mai faci presupuneri, crezând că înțelegi, și să întrebi cealaltă persoană ce înseamnă pentru ea acel cuvânt. Atunci comunicarea nu va mai fi cu găuri, unele de nereparat, ci ne vom apropia mai mult, vom asculta, vom înțelege, vom ști cum să răspundem și vom avea un spectru mai larg al cunoașterii, ne vom lărgi orizontul și vom adopta pluriperspectivismul.

Alături de priviri, atingeri, emoții transmise în mod evident sau subtil, cuvintele sunt o altă modalitate de a comunica. Și au putere. Nu le subestima.

Ele transmit ce este în interiorul fiecăruia. Pentru că nu are cum să fie altfel. Transmitem ce percepem.

Un limbaj îngrijit arată multe despre o persoană: așa cum se „comportă” cu acele cuvinte pe care le folosește, așa face și cu ea însăși. Are grijă, claritate, simte și transmite iubire, însuflețind niște litere, grupate în cuvinte, preocupându-se să le pună la locul potrivit, ca într-un puzzle.

Dându-le viață, îi pasă de ele.

Cuvintele sunt ca și lucrurile. Ele sunt așa cum sunt. De tine depinde dacă le urăști sau le iubești, dacă le neglijezi sau le dai atenția pe care o merită. Le dai amprenta ta personală.

Gramatica îți dă posibilitatea să alegi. Alegi să accentuezi un cuvânt, punându-l între virgule, să-ți aduci contribuția, explicând ceva (folosind paranteze), să alegi sinonime, să vezi contextul în ansamblu, înlocuind piese din puzzle-ul pe care-l construiești prin scrierea unui text.

Îți dă posibilitatea să alegi starea de spirit, deoarece folosești cuvinte în funcție de ea. Și atunci când schimbi un cuvânt, se schimbă și atitudinea.

Deseori, un obstacol fals îl constituie cuvintele de specialitate, fapt care este doar un pretext pentru a nu deschide ușile în spatele cărora te-ai baricadat.

În cazul în care nu vrei să fii lingvist, profesor de română sau orice altceva care are legătură cu aceste activități, nu este cazul să știi chiar tot ce este scris în cărțile de gramatică, toți termenii tehnici. Însă, există câteva elemente esențiale, de bază, de care nu te poți dezice.

E ca și în cazul semnelor de circulație. A durat puțin până le-ai învățat, dar acum ți se pare ceva normal să le știi.

Așadar, respiră adânc, ia o pauză, fă o plimbare în natură pentru a te alinia cu tine, cel din interior, pregătește-ți terenul, starea în care vrei să înveți cum să te exprimi și să vorbești corect, mută-ți cu un centimetru mai încolo gândul, astfel încât să privești partea bună a lucrurilor și așteaptă-te să ai cea mai grozavă oră în care mai înveți un cuvânt, o regulă sau în care scrii ceva inspirațional, de care să fii mândru.

Crede în tine și în puterea ta interioară, deschide porțile curiozității și împrietenește-te cu literele!

Cea mai importantă persoană din viața ta ești tu și meriți să trăiești în armonie cu tot ce te înconjoară.

Cuprins

Cine este sau ce este „Gramatica are suflet”?	5
Mulțumesc!	8
Cine este Vio?	11
Dorința	16
SĂ ÎNCEPEM CĂLĂTORIA	25
Un sunet și-o literă	25
GREȘELI CARE SE FAC ÎN VORBIRE	
Un sunet schimbat modifică piesa muzicală (paronime)	29
Litere care zgârie (cacofonia)	33
Vină și mulțumire (datorită/din cauza)	41
Nu există ceva mai presus decât atât (grade de comparație)	46
Decât/numai (doar)	53
Cum să urci sus dacă ai coborât jos? (pleonasme)	57
Un cuvânt cu mai multe înțelesuri (cuvinte greșite la plural)	63
Unele cuvinte iubesc doar un număr (substantive defective de număr)	75
Omul pe care a citit cartea (care/pe care)	77

Noi înșine ne construim lumea (pronume/adjectiv de întărire).....	83
Trebuiește sau trebuie?.....	87
Cel care vrea să aibe carte să citească (aibă/aibe).....	93
A vroi nu există, ci a vrea (voiam/vroiam).....	95
Mi-ar plăee dacă ai taee -(place/plăcea etc.).....	99
Lucrurile se așază de la sine (a așeza, a înșela).....	104
Se merită să risc? (a râde, a merita, a risca).....	106
Vreau și eu un acord, te rog!.....	110
Când substantivele stau ca niște struguri pe ciorchini (subiect multiplu).....	117
O mulțime de oameni a/au venit (subiect colectiv).....	126
Învață să faci un acord în cruce (copil a carui mamă).....	130
Intuiție sau precizie? Alege între a, al, ai, ale.....	134
Jumătate dintre oameni au mâncat jumătate din prăjitură (din/dintre).....	141

GREȘELI CARE SE FAC ÎN SCRIS

Îmi aleg dreptul de a nu fi același/aceeași în fiecare zi (pronume/adjective demonstrative).....	146
Și el face, de asemenea , ce vrea.....	153
Altfel te simți când ai un alt fel de stil de viață (altfel/alt fel).....	156
O minge m-a făcut să uit că sunt bătrân.....	158
Nu mai zice că numai tu faci totul.....	160
Demult nu știam cât de mult îmi ia să zbor.....	163
Proprii copii nu sunt copiii tăi proprii.....	166
Dragile mele dragi!.....	169
Creația ar fi mai ușoară cu doi „e” (a crea).....	174
Oare se scrie vreodată „vre-un”?.....	179

Nici unul, nici altul nu a mișcat niciun deget.....	182
Odată am fost și eu ca tine (odată/o dată).....	186
Ce cuvinte vor să fie prietene cu o majusculă?.....	194
Noștri și voștri se scriu într-un singur fel.....	201
Secretul bine păzit al imperativului negativ: fii/nu fi.....	206
Membrii echipei știu câți membri lipsesc.....	213
Vi s-a întâmplat să vă urcați în vii după struguri?.....	220
Atunci când știi că nu știi nimic, ești cu adevărat înțelept (a ști).....	226
Fii genial, nu fi nerăbdător.....	236
Verbele cu „i” sunt prietenele tale.....	242

SEMNE DE PUNCTUAȚIE

Și tu poți simți punctul.....	250
Libertatea include și punct și virgulă.....	255
Există gânduri și după două puncte.....	257
Prinde cuvintele între ghilimele să nu scape.....	261
Parantezele rotunde și pătrate fac parte din viață.....	268
Când ai prea mult de zis, scrii etc. și ș.a.m.d.....	275
Când te adresezi cuiva, respectă acea persoană (vocativ).....	279
„Și” își cere, uneori, dreptul la virgulă.....	283
Apozițiile și cuvintele incidente sunt sprijinite de virgulă.....	291
Scrie da și nu cu încredere.....	297
Joacă-te și tu cu literele: conjuncții adversative.....	301
Unele cuvinte se iubesc în perechi.....	306
Cum se comportă virgula într-o propoziție?.....	312

Cum se comportă virgula în frază?.....	318
Și virgula are un loc sub soare (recapitulare).....	334
Cuvintele înseamnă să alegi.....	343
Anexa 1 - Mic dicționar de paronime.....	347
Anexa 2 - Pleonasme.....	364
Bibliografie.....	379